

ASOCIAȚIA BIBLIOTECARILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA: IMPLICARE PENTRU CONSOLIDAREA COMUNITĂȚII BIBLIOTECARE

Victoria VASILICA
Asociația Bibliotecarilor din
Republica Moldova

Rezumat: Autoarea prezintă o sinteză a activităților, inițiativelor, proiectelor și programelor desfășurate de Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova în anul 2024: Academia de Vară pentru Bibliotecari, actualizarea site-ului web al asociației a îmbunătățit comunicarea instituțională și accesul la resurse. Proiectele s-au axat pe dezvoltarea profesională, promovarea lecturii și transformarea bibliotecilor în centre comunitare moderne. Colaborările internaționale și sprijinul partenerilor au avut un rol esențial în succesul activităților desfășurate.

Cuvinte-cheie: Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova, proiecte educaționale, transformare digitală, Academia de Vară pentru Bibliotecari, parteneriate internaționale, dezvoltare profesională, comunicare instituțională.

Abstract: The author presents a synthesis of activities, initiatives, projects and programs carried out by the Association of Librarians of the Republic of Moldova in the year 2024. Among them were the Summer Academy for Librarians and updating of the Association's website that improved communication and access to resources of the Association. Projects of the year mainly focused on professional development, reading promotion and transforming libraries into modern community centers. International cooperation and partnership played an essential role in success of the Association's activities.

Keywords: Association of Librarians of the Republic of Moldova, educational projects, digital transformation, Summer Academy for Librarians, international partnerships, professional development, institutional communication.

Anul 2024 a fost pentru Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM) o perioadă de continuare a proiectelor în curs de desfășurare, dar și o perspectivă a oportunităților. Ca urmare a alegerilor din luna decembrie 2023, ABRM rămâne a fi gestionată de președinta Elena Pintilei, într-un nou mandat, susținută de un consiliul de administrație selectat reprezentativ din toate tipurile de biblioteci din Sistemul Național.

Asociația are ca membri activi circa 1400 de bibliotecari din 62 de sucursale, implicați în diverse tipuri de activități și proiecte desfășurate pe parcursul anului. Aceasta și-a consolidat rolul de partener strategic în promovarea educației, cultu-

rii și accesului la informație. Activitatea desfășurată a cuprins multiple inițiative, proiecte și programe deja tradiționale menite să sprijine dezvoltarea profesională a bibliotecarilor, modernizarea serviciilor oferite de biblioteci și creșterea impactului acestora în comunitate.

Toate programele ABRM sunt centrate pe oameni – bibliotecarii membri și comunitățile pe care aceștia le servesc. Asociația accentuează rolul bibliotecilor ca centru comunitar, spațiu care conectează cetățenii, încurajează schimbul de idei, susține dezvoltarea culturală și individuală.

La 22 aprilie a fost organizată festivitatea de celebrare a Zilei Bibliotecarului și Zilei Mondiale a Cărții și a Dreptului de autor,

în semn de recunoaștere a contribuției profesioniștilor, dar și pentru a sublinia importanța bibliotecilor ca centre culturale și educaționale. Evenimentul a fost organizat într-un cadru festiv în incinta Teatrului Național „Eugene Ionesco”, cu participarea a 150 de bibliotecari, membrii ai ABRM din cele 62 de sucursale din țară. Participanții au vizionat spectacolul „Arta conviețuirii”, de Yasmina REZA, în regia lui Petru Vutcărău, și au fost nominalizați cu distincții de merit din partea Guvernului Republicii Moldova și a Ministerului Culturii [1]. În cadrul aceluiași eveniment, bibliotecarii au cunoscut o nouă perspectivă de a asigura accesul la resurse informaționale și educaționale prin intermediul instrumentelor mobile ale organizației *Bibliothèques Sans Frontières: Ideas Box* și *Ideas Cube Kit*. Mai menționăm că activitatea a fost desfășurată cu sprijinul financiar al Agenției Franceze de Dezvoltare și al Ministerului Culturii din Republica Moldova.

Transformarea digitală, noile tehnologii și schimbările în comportamentul utilizatorilor impun dezvoltarea unui set divers de competențe a personalului de specialitate pentru a răspunde acestor noi realități. Pentru a reacționa la aceste provocări, este necesară implementarea unor programe de formare profesională continuă sau instituirea unor platforme de dezvoltare profesională așa cum este Academia de Vară pentru Bibliotecari, ajunsă la cea de-a IX-a ediție [2].

Evenimentul a devenit tradițional începând cu anul 2016, fiind o platformă de comunicare și dezvoltare profesională a bibliotecarilor care stabilește parteneriate profesionale la nivel instituțional și individual pentru realizarea schimbărilor în contextul adaptării la provocările globale, a schimbului de bune practici și idei inovative. Ediția 2024 cu genericul „Consolidarea rezilienței profesionale și personale împotriva amenințărilor cibernetice” a fost orientată spre dezvoltarea competențelor profesionale ale participanților pentru a recunoaște și preveni amenințările cibernetice și a minimiza impactul acestora. Prin educație, adoptare de tehnologii adecvate, planificare și cultivare a unei culturi de securitate, atât cetățenii, cât și organizațiile pot reduce

semnificativ riscul de a deveni victime ale atacurilor cibernetice și pot răspunde eficient în cazul în care acestea au loc. Ediția a IX-a a Academiei de Vară pentru Bibliotecari s-a desfășurat în perioada 18-19 iulie în format fizic, în incinta Centrului Național de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Știința Informării al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, cu suportul financiar al Agenției Franceze de Dezvoltare și al AO Media & Human Rights prin suportul Fundației Soros Moldova. În rezultatul procesului de selecție, la ediția din 2024 a Academiei au participat 25 de bibliotecari, inclusiv: din biblioteci naționale – 4, din biblioteci publice – 18, din biblioteci din învățământ – 3.

Comunicarea instituțională are un rol important în construirea imaginii publice și în crearea unei relații de încredere cu publicul-țintă. Website-ul organizației este o componentă esențială a acestei comunicări, reprezentând un mecanism de interacțiune în mediul digital cu beneficiarii și partenerii. În acest sens, pe parcursul anului un efort deosebit a fost orientat spre actualizarea și îmbunătățirea activității site-ului asociației www.abrm.md [3]. După luni de muncă și dedicare, noul spațiu digital creat reflectă misiunea, viziunea, valorile și principiile asociației și oferă informații clare și accesibile despre activitățile desfășurate.

Pe noul site pot fi vizualizate informații despre proiectele și inițiativele organizației, resursele utile și ghidurile pentru comunitatea profesională, secțiunea de contact pentru întrebări și sugestii. Este necesar de menționat că în realizarea acestui obiectiv am fost susținuți la fel de partenerii noștri Agenția Franceză de Dezvoltare, în cadrul proiectului STRIVE, implementat de consorțiul Acted, *Bibliothèques Sans Frontières* și REACH.

Parteneriatele sunt ancorate de a permite organizațiilor să îmbunătățească relevanța și calitatea activităților lor. O astfel de colaborare se întâmplă și între Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova și Fundația Progress din România, care au ca obiective comune impulsarea dezvoltării bibliotecilor publice ca platforme

de învățare pe tot parcursul vieții, dar și contribuția la dezvoltarea democrației active în fiecare comunitate.

În anul 2024, prin intermediul acestui parteneriat au fost implementate 3 proiecte importante pentru bibliotecarii din țară, dar și utilizatorii acestora. Menționăm proiectul *Rețeaua Fetelor Neînfricate*, care a avut drept scop modelarea atitudinilor de viață și comportamente civice ale tinerelor fete pentru a deveni voci implicate în deciziile care le privesc. Alte două proiecte desfășurate în contextul aceluiași parteneriat sunt *Întrunirea regională a bibliotecarilor coordonatori de cluburi CODE Kids din cadrul Programului național „CODE Kids: Programează viitorul comunității tale” și Târgul Regional de Știință CODE Kids Chișinău 2024*. Proiectele au avut drept scop crearea în biblioteci a cluburilor de programare și de robotică, în care copii de 10-14 ani, sprijiniți de bibliotecari și voluntari, își dezvoltă abilitățile digitale, creative, de lucru în echipă și de diseminare a proiectelor de robotică, de programare pentru rezolvarea unor probleme comunitare, realizate cu ajutorul tehnologiilor studiate în cei doi ani de Program CODE Kids.

Alte două evenimente profesionale organizate cu suportul financiar al Bibliotecii Naționale a Letoniei s-au desfășurat în luna octombrie-noiembrie a anului de referință, cu participarea experților din Letonia, Azerbaidjan, Georgia și Republica Moldova, reprezentând platforme de schimb de bune practici și idei inovative la subiecte importante pentru comunitatea bibliotecară precum: organizarea spațiilor de bibliotecă, formarea competențelor bibliotecarilor și a comunităților de utilizatori, participarea la proiecte ecologice în biblioteci, organizarea huburilor de reziliență, crearea fișierelor de autoritate etc. În cadrul reuniunilor au fost prezenți 152 de bibliotecari din toate tipurile de biblioteci ale Sistemului Național de Biblioteci. Activitățile desfășurate sunt parte a proiectului *EU4Dialogue: Îmbunătățirea experiențelor prin educație și cultură*, implementat de Biblioteca Națională a Letoniei, finanțat de Uniunea Europeană și DAAD (Serviciul German de Schimb Academic) [4].

Ediția a XV-a a Campaniei Nocturna Bibliotecilor a avut loc în perioada 27-28 septembrie 2024. Evenimentul cultural anual este inițiat de Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România (ANBPR) în parteneriat cu Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova și are drept scop facilitarea accesului comunității la resursele bibliotecilor într-un mod interactiv și inedit, stimulând creativitatea, dialogul intercultural și participarea activă la viața culturală și educativă.

Activitățile organizate în cadrul acestei campanii au fost desfășurate simultan în bibliotecile din România și Republica Moldova, începând cu ora 16.00.

Genericul ediției 2024 „Noaptea detectivilor de carte – mistere literare, rezolvare de enigma, incursiuni în lumea romanelor polițiste” a mobilizat comunitatea bibliotecară și a oferit publicului o gamă diversă de programe și activități pe această temă [5].

Un alt proiect important implementat cu succes de asociație este *Stimularea industriei editoriale și încurajarea lecturii în Republica Moldova prin elaborarea programului „Dezvoltarea industriei cărții și lecturii publice pentru perioada 2025-2030 în Republica Moldova”*, finanțat de Ministerul Culturii al Republicii Moldova în cadrul Concursului de proiecte culturale ale organizațiilor necomerciale în vederea finanțării nerambursabile. Proiectul a fost orientat spre stimularea, facilitarea și oferirea mecanismelor clare de editarea și valorificarea producției de carte de calitate din țară prin intermediul elaborării programului menționat.

Procesul de elaborare a Programului a fost unul participativ, implicând un cadru larg de consultare. Programul a inclus studiul „Cercetare pentru studiul de evaluare și diagnosticare a sectorului industriei cărții și a lecturii publice”, acesta fiind realizat de *Magenta consulting* pe un eșantion de 248 de respondenți, specialiști din domeniul industriei cărții și lecturii publice.

Anul 2024 a reprezentat o etapă importantă în activitatea ABRM, consolidându-i poziția ca partener strategic în promovarea educației, culturii și accesului la informație. Prin diverse inițiative, proiecte ambițioase

și colaborări internaționale, asociația a confirmat capacitatea de a răspunde provocărilor globale și locale, asigurând dezvoltarea profesională a bibliotecarilor și modernizarea bibliotecilor.

Investițiile în transformarea digitală,

organizarea evenimentelor culturale și profesionale, precum și implementarea proiectelor dedicate comunităților demonstrează angajamentul asociației de a contribui la dezvoltarea unei societăți incluzive, informate și reziliente.

Referințe bibliografice:

1. *Festivitatea „Ziua bibliotecarului”*, 22 aprilie 2024. Disponibil: <https://www.facebook.com/media/set?set=a.836997731801627&type=3> [accesat 2024-12-31].
2. *Academia de Vară pentru Bibliotecari*. Disponibil: <https://www.facebook.com/events/476465965081983> [accesat 2024-12-31].
3. *Prin specificul misiunii noastre, susținem dezvoltarea profesională continuă a bibliotecarilor și creăm condițiile necesare pentru ca aceștia să evolueze într-un mediu competitiv*. Disponibil: www.abrm.md [accesat 2024-12-31].
4. *Follow up event: library as a cultural space for community*. Disponibil: <https://www.facebook.com/events/392673070547765> [accesat 2024-12-31].
5. *Nocturna Bibliotecilor 2024*. Disponibil: <https://www.facebook.com/events/543592988108331> [accesat 2024-12-31].